

АЙЧЫНА І ВОЛЯ

Паўстанне кліча ў бібліятэку

Сёлета ў студзені спаўняеца 130 гадоў з пачатку паўстання 1863—1864 гг. Гэта адна з найбольш значных падзеяў XIX стагоддзя на Беларусі. Лёс, які выбралі сабе яе герой, вядомы і менш вядомыя, высокі прыклад іх ахвярнага служэння народу, ідэі вольнасці Айчыны хвалявалі і будучь хваляваць нас. У серыі артыкулаў на працягу года мы мяркуем прайсці па слядах паўстання і паўстанцаў. Сёння ж хочам адрасаваць зацікаўленых чытачоў да аднаго не так шырока вядомага, але карыснага і змястоўнага выдання, якое канцэнтруе на сённяшні дзень амаль усю інфармацыю аб тых падзеях.

Памятнай даце прысвечаны спецыяльны выпуск бюлетэні «Новыя кнігі Беларусі», які выдаецца Нацыянальнай бібліятэкай. У пятym нумары бюлете́ні за 1992 год змешчаны бібліяграфічны спіс «Паўстанне 1863—1864 гг. на Беларусі». Тут вы знайдзецце інфармацыю пра гістарычныя даследаванні (іх змест раскрываеца ў анафазах) і літаратурныя творы, у якіх прыведзены цікавыя звесткі, факты, статыстычныя даныя з архіўных дакументаў, а таксама ўспаміны сведак і ўдзельнікаў тых падзеяў.

Першы раздзел «З летапісу паўстання» пазнаёміць з матэрыяламі, што даюць магчымасць атрымаць агульнае ўяўленне аб перадумовах, рухаючых сілах, праграме, тактыцы кірауніцтва, і прычынах паражэння паўстання. Сярод іх даваенные выданні прац гісторыкаў У. Ігнатоўскага, С. Цытовіча і публікацыі дакументаў з савецкіх і польскіх архіваў у шматтомной серыі «Восстаніе 1863 г. Документы и материалы», пачатай у 1957 г. У наступным раздзеле «Постаці ўдзельнікаў паўстання» асаблі-

вая ўвага ўделена літаратуры пра яго кірауніка Кастуся Ка-ліноўскага, асоба якога і па сённяшні дзень выклікае гарачыя спрэчкі. Таксама прадстаўлены матэрыялы, якія асвяляюць старонкі жыцця паплечнікаў К. Ка-ліноўскага, удзел у тых падзеях беларускай інтэлігенцыі.

Да паўстання 1863—1864 гг. і, галоўным чынам, да вобраза К. Ка-ліноўскага звярталіся і пастаянна звяртающа ў сваёй творчасці многія пісьменнікі і дзеячы мастацтва. Гэтыя творы сабраны ў асобны раздзел — «Паўстанне і К. Ка-ліноўскі ў літаратуры і мастацтве». Сярод іх пачэнснае месца адведзена напісанаму У. С. Ка-раткевічам.

Бюлете́нь можна атрымаць у любой публічнай бібліятэцы рэспублікі або нябыць яго ў книжным кіёску па продажы літаратуры, які размешчаны ў фое Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі.

Наталля БЯГУН,
бібліёграф.